Otázky na inžinierske štátne záverečné skúšky z predmetu Mikroekonómia a Makroekonómia pre študentov študijných programov

DDP, FIN, MF

Akademický rok 2018/2019

1. Definujte užitočnosť, celkovú užitočnosť a hraničnú užitočnosť. Vysvetlite, kedy je spotrebiteľ v rovnováhe podľa kardinalistického prístupu. Analyzujte rovnováhu spotrebiteľa podľa ordinalistického prístupu. Vysvetlite vplyv dôchodku a ceny na formovanie individuálneho dopytu po statkoch a službách.
2. Vysvetlite podstatu produkčných funkcií a ich význam pre firmu. Charakterizujte krátkodobú produkčnú funkciu, vysvetlite vplyv zákona klesajúcich výnosov z variabilného vstupu na výstup firmy. Analyzujte dlhodobú produkčnú funkciu, nákladové optimum firmy a vplyv výnosov z rozsahu na výstup firmy.
3. Vysvetlite rozdiel medzi explicitnými a implicitnými nákladmi, účtovnými a ekonomickými nákladmi. Analyzujte náklady firmy v krátkom a dlhom období. Popíšte vplyv výnosov z variabilného vstupu a výnosov z rozsahu na tvar nákladových kriviek firmy. Vysvetlite podstatu a význam obalovej krivky pre rozhodovanie firmy.
4. Charakterizujte dokonalú konkurenciu a firmu v podmienkach dokonalej konkurencie, analyzujte jej rozhodovanie o výstupe v krátkom a dlhom období, účtovný a ekonomický zisk. Vysvetlite problém minimalizácie straty v krátkom období. Analyzujte formovanie ponuky firmy v krátkom a dlhom období. Vysvetlite vplyv cien vstupov na krivku LIS.
5. Vysvetlite príčiny vzniku monopolu. Analyzujte monopol z hľadiska rozhodovania o cene a výstupe. Vysvetlite, prečo monopol využíva cenovú diskrimináciu a aké sú jej jednotlivé formy. Zhodnoťte kladné a záporné stránky regulácie monopolu.
6. Charakterizujte oligopol a príčiny jeho vzniku. Vysvetlite, prečo je rozhodovanie firiem v oligopole strategickým rozhodovaním. Poukážte na rozdiely jednotlivých modelov oligopolu z hľadiska rozhodovania firiem o cene a výstupe. Analyzujte modely firiem a ich rozhodovanie založené na teórii hier.
7. Charakterizujte firmu v podmienkach monopolistickej konkurencie. Vysvetlite, prečo je individuálna krivka dopytu po produkcii firmy monopolistickej konkurencie vysoko elastická. Vysvetlite, ako firma rozhoduje o cene, výstupe a zisku v krátkom a dlhom období. Porovnajte monopolistickú konkurenciu s monopolom.
8. Popíšte špecifiká trhu výrobných faktorov. Vysvetlite, prečo existuje rozdiel medzi príjmom z hraničného produktu výrobného faktora v dokonalej a nedokonalej konkurencii. Analyzujte rozhodovanie firmy na trhu výrobných faktorov o optimálnom množstve výrobných faktorov a formovanie individuálneho dopytu firmy po výrobných faktoroch.
9. Vysvetlite rozdiely medzi fungovaním ekonomiky z krátkodobého a z dlhodobého hľadiska. Charakterizujte príčiny vzniku ekonomického cyklu a spôsoby jeho zmierňovania.
10. Charakterizujte neoklasický model ekonomického rastu, vysvetlite tzv. absolútnu a podmienenú konvergenciu a popíšte zdroje ekonomického rastu.
11. Charakterizujte makroekonomickú rovnováhu v uzatvorenej ekonomike pomocou modelu IS-LM. Aké sú efekty monetárnej a fiškálnej politiky na output a úrokovú mieru? Charakterizujte pascu likvidity.

12. Vysvetlite, ktoré subjekty determinujú ponuku na peňažnom trhu. Aké sú hlavné determinanty dopytu po peniazoch? Charakterizujte rovnicu výmeny a kvantitatívnu teóriu peňazí.
13. Charakterizujte vzťah inflácie a nezamestnanosti a možnosť výberu medzi „dvoma zlami“ z dlhodobého a krátkodobého hľadiska. Vysvetlite úlohu inflačných očakávaní.
14. Charakterizujte determinanty spotreby. Vysvetlite proces multiplikácie výdavkov.
15. Charakterizujte determinanty výmenného kurzu. Vysvetlite vzťah výmenného kurzu a platobnej bilancie. Ako závisí účinnosť monetárnej a fiškálnej politiky od menového režimu?
16. Charakterizujte nezamestnanosť, príčiny jej vzniku a možnosti jej riešenia. Vysvetlite súvislosť medzi ekonomickým rastom a nezamestnanosťou.

Literatúra:

1. Veselková, A. et al., 2017. **Mikroekonómia**, Bratislava: Sprint 2.

2. Čaplánová, A. & Martincová, M., 2014. **Inflácia, nezamestnanosť a ľudský kapitál z makroekonomického pohľadu: teoretické a praktické problémy**, Bratislava: Wolters Kluwer.

3. Dujava, D., Lisý, J. & Přívarová, M., 2013. **Makroekonomická rovnováha a nerovnováha: teoretické a praktické problémy**, Bratislava: Iura Edition.

4. Lisý, J. et al., 2011. **Ekonomický rast a ekonomický cyklus: teoretické a praktické problémy**, Bratislava: Iura Edition.

5. Muchová, E., 2005. **Makroekonómia otvorenej ekonomiky**, Bratislava: IURA EDITION.

6. Rozborilová, D., 2005. **Teórie spotreby, úspor, investícií a vládnych výdavkov** 2. preprac. vyd., Bratislava: IURA EDITION.